

UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreter Sn. Can Akın ÇAĞLAR Başkanlığında 30.11.2022 gün ve saat 15:00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

- İlgi: a) 10.07.2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
b) 13.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu
c) 15.06.2006 Tarih, 26199 Resmî Gazete Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği
ç) 29.07.2021 Tarih ve 2021/6-11 Sayılı UKOME Kararları
d) 24.08.2022 Tarih ve 2022/9-15 Sayılı UKOME Kararları
e) 26.10.2022 Tarih ve 2022/11-12.A Sayılı UKOME Kararı
f) 16.11.2022 Tarihli Alt Komisyon
g) 29.11.2022 Tarihli Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Teknik Raporu
ğ) Toplu Ulaşım Hizmetler Müdürlüğünün 28.11.2022 tarih ve 01823342 sayılı yazısı

TEKLİF: C86 Kartal – Yakacık – Samandıra – Sultanbeyli – Yenışehir Mah. (VIAPORT) Minibüs Hattından 7 Aracın Taksiye Dönüştürülmesi Teklifi.

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi (ğ) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporunda;

İlgi (a) Kanunu'nun 7. Maddesinin f bendi "...Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek," p bendi "Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dâhil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek..."

İlgi (a) Kanunu'nun 9. Maddesinin 2. Fıkrası: "Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır" 3. Fıkrası: "Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer" ve 6. Fıkrası "Büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz" hükümleri yer almaktadır.

İlgi (b) Kanunu'nun 15. Maddesinin birinci fıkrasının f bendi: "toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletmek", p bendi: Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" hükmü yer almaktadır.

İlgi (c) Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin Düzenleme yapma yetkisi başlıklı 27. Maddesinin 1. Fıkrası ve 1. Fıkranın a bendi: "Büyükşehir belediyeleri; alt yapı yatırımları ile ulaşım ve toplu taşıma hizmet ve faaliyetlerinin amaca uygun, etkili ve verimli yürütülmesini sağlamak üzere bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda; a) Hizmet ve hizmet alanlarının mahalli özelliklerini dikkate alarak, birinden diğerine çeşitlilik ve farklılık arz eden, nicelik ve niteliklerini, göz önünde bulundurarak büyükşehir belediye meclisinin kararı ile düzenleme yapabilirler." Bağlılık başlıklı 5. Maddesi: "Büyükşehir belediyesi alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi büyükşehir belediye başkanına bağlıdır. Başkan bu görevi bizzat veya görevlendireceği kişi eliyle yürütür." Aynı yönetmeliğin Bağlayıcılık başlıklı 6. Maddesi: "Alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar; büyükşehir belediyesi, büyükşehir dâhilindeki diğer belediyeler ve büyükşehir sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişileri bağlar."

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin Görev ve Yetkileri başlıklı 18. Maddesinin 1. Fıkrası, 1. Fıkranın a, ç, d ve e bentleri: "UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla,

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla,"

hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun 21.05.1991 tarih ve 20877 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı imzalanmıştır. Söz konusu Özerklik Şartının 2. Maddesinde "Yerel Yönetimler, kanun tarafından belirlenen sınırlar içerisinde, yetki alanlarının dışında bırakılmış olmayan veya başka herhangi bir makamın görevlendirilmemiş olduğu tüm konularda faaliyette bulunmak açısından tam takdir hakkına sahip olacaklardır" hükmü yer almaktadır.

5393 Sayılı Belediye Kanunu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat gereği büyükşehir sınırları dâhilinde yolcu taşımacılığı yapan araçları, bu araçların sayısını, çalışma usul ve esaslarını, araçlarda bulunması gereken teknik özellikleri, hat ve güzergâhlarını belirleme, bu araçlara izin ve ruhsat verme vb. her türlü konuda yetki, görev ve sorumluluk Büyükşehir Belediyesine ait olup, işbu hususların uygulanması yönünde düzenlemeler ve karar mercii Ulaşım Koordinasyon Merkezi'dir. UKOME'nin yetki, görev ve sorumlulukları yalnızca toplu taşıma yapan araçlarla sınırlı olmayıp şehir içinde yolcu taşımacılığı yapan tüm araçları ve taşımacılık türlerini kapsamaktadır. İlgili yasal düzenlemelerden de açıkça görüleceği üzere; taksi, minibüs, otobüs, servis, taksi dolmuş, metrobüs, metro, deniz motorları gibi belediye sınırları dâhilinde ticari amaçla yolcu taşımacılığı yapan araçlar kamunun ihtiyaçları doğrultusunda hizmet vererek, kamusal taşımacılık faaliyeti icra etmektedirler.

İlgili mevzuatın verdiği yetki ve sorumluluklara istinaden alınan UKOME kararıyla kabul edilen Taksi Taşımacılığı Yönergesinde "Kamusal Ulaşım/Toplu Ulaşım/Toplu Taşıma aracı" kavramı;

- Kamusal Ulaşım/Toplu Ulaşım/Toplu Taşıma: Kamunun ulaşım ihtiyacını karşılamak için, kamu veya kamu adına özel müteşebbisler tarafından yerine getirilen ve TUHİM tarafından belgelendirilen taşıtlar ile yapılan ulaşım hizmetini,
- Kamusal Ulaşım/Toplu Ulaşım/Toplu Taşıma Aracı: 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 7. Maddesi kapsamında kara, deniz ve su üzerinde faaliyet gösteren ve raylı sistemler, otobüs, minibüs, taksi, taksi dolmuş, servis, gemi, vapur, deniz motoru, deniz taksi, elektrikli araçlar vb. gibi UKOME tarafından çalışma esasları düzenlenen toplu ulaşım türlerinin taşımacılık faaliyetlerinde kullanılan taşıtı, şeklinde tanımlanmıştır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2030 Engelsiz Vizyon çalışmasında İçermeci ve Erişebilir Toplum başlığı altında 5. Hedef olarak ulaşım hizmetlerinin ve sistemlerinin erişilebilir hale getirilmesi olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda kamu ve özel ulaşım hizmetlerinin ve sistemlerinin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması önerilmektedir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 2021-2025 yıllarını kapsayan Erişilebilir Ulaşım Stratejileri ve Eylem Planı hazırlanmıştır. Söz konusu çalışmayla ulaşım hizmetlerinde herkes için ve her zaman erişilebilirliğin sağlanması, ulaşımın geliştirilmesine yönelik çalışmaların erişilebilirlik temelinde ele alınması ve ulaşım sektöründe erişilebilir olmayan mekân, ortam, ürün ve hizmetlerin erişilebilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Eylem planının stratejik hedefleri içerisinde “Erişilebilirliği artırmaya yönelik plan ve projelerin tüm ulaşım sistemlerinde yaygınlaştırılarak erişilebilir ulaşımın evrensel tasarım ve yeniliklerle desteklenmesi” hedefi (5.1) yer almaktadır. 5.1. numaralı hedefin 2. eylem adımı “kara yolu toplu ulaşım araçlarının erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik dönüşüm planlaması ve erişilebilirlik maliyet analizlerinin yapılması”, 4. eylem adımı da “taksilerin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik dönüşüm planlaması ve erişilebilirlik maliyet analizlerinin yapılması” yer almaktadır.

İstanbul’da kentsel arazi kullanımı, hızlı nüfus artışı, kentsel altyapı yetersizliği ve plansız yerleşme gibi nedenlerle ulaşım alanında sorunlar yaşanabilmektedir. Özellikle artan nüfusa bağlı olarak en yaygın ulaşım türü olan özel araçlar, trafik sıkışıklığı ve buna bağlı zaman kaybı, çevre ve havanın kirliliği, yakıt tüketimi ve trafik kazaları sonucu can ve mal kaybına sebep olmaktadır. Bunu önleme adına İstanbul Büyükşehir Belediyesince sürdürülebilir kent içi ulaşım kavramı stratejik amaç olarak kabul edilmiş olup, özel araç kullanımını azaltıcı ve toplu ulaşımı destekleyici politikalar benimsenmiştir. Bu kapsamda gerek il çevre düzeni planı gerekse ulaşım ana planı hedeflerinin hayata geçtiği İstanbul’da, toplu taşıma hizmetlerinin gelişimi, raylı sistemler üzerinden gerçekleştiği görülmektedir.

2018-2019 yılları arasında yapılan Toplu Ulaşım Stratejilerinin Belirlenmesi ve Minibüs Vizyonu Çalışmaları kapsamında İstanbul için gerekli minibüs araç sayısı hesaplanmış olup minibüs vizyonu da belirlenmiştir. Minibüs vizyonu; hızlı ve esnek çalışma sistemine sahip, yüksek manevra kabiliyeti sayesinde kentin dar sokaklarında hizmet verebilen, tamamen kurumsallaşmış yönetim yapısına sahip kısa mesafede (en fazla 10-15 km) çalışan, yüksek kapasiteli toplu ulaşım sistemlerini besleyici nitelikte, diğer toplu ulaşım sistemleriyle rekabet etmeyen ve İstanbulkart’a tam entegrasyonu sağlanmış, indirimli binış ve aktarma olanakları bulunan bir ulaşım türü olmasıdır.

Yüksek kapasiteli taşıma modu olan raylı sistemler ile düşük kapasiteli taşıma modu olan taksi taşımacılığının, büyüyen toplu ulaşım sisteminde yolcu arz talep dengesizliği bulunduğu, bununla birlikte ara ulaşım modu olan minibüslerin ve taksi dolmuşların ise gelişen ve büyüyen raylı sistem omurgası ile birlikte araç yoğunluğundan dolayı ihtiyaç fazlası kapasiteler barındırdığı görülmektedir.

Bu kapsamda ilgi (ç) UKOME Kararları ile birlikte ilk etapta 750 adet minibüs ve 250 adet taksi dolmuş olmak üzere toplam 1.000 adet minibüs/taksi dolmuş aracının taksiye dönüştürülmesi kararı alınmıştır.

İlgi (ç) UKOME kararları ile yapılan dönüşüm çalışmaları sonrası minibüslerin raylı sistem hatlarıyla aynı güzergâhları kullanmaları, pandemi sonrası yolcu alışkanlıklarının değişmesi, raylı sistem kullanımının artması, toplam günlük minibüs yolcu sayısının yaklaşık %30 azalması, sürdürülebilir ve kaliteli toplu taşımanın sağlanabilmesi için entegrasyon ihtiyacının doğması gibi sebeplerle minibüslerdeki ihtiyaç fazlası kapasiteler artışı devam etmiştir. Ayrıca 2019-2022 yılları arası ulaşım türlerinin yolculuk sayıları incelendiğinde minibüs taşımacılığını kullanan günlük toplam yolcu sayısının yaklaşık 800.000 kişi azaldığı gözlemlenmiştir.

Hat optimizasyonu çalışmaları kapsamında minibüs hatlarında ana ulaşım omurgası olan raylı sistemlerle (mevcut/planlanan), metrobüsle ve raylı sistemlerin olmadığı alanlarda otobüs hatlarıyla entegre olacak şekilde güzergâh düzenlemeleri planlanmış olup ilgi (d) UKOME kararlarıyla da 46 minibüs güzergâhında düzenleme yapılması karar altına alınmıştır.

İlgi (e) UKOME kararı ile hat bazlı minibüs ve taksi dolmuşların taksiye dönüştürülmesi Alt Komisyon tarafından görüşüldükten sonra UKOME gündeminde değerlendirilmesine karar verilmiştir.

İlgi (e) UKOME kararıyla oluşturulan Alt komisyon üyeleri tarafından konu ilgi (f) Alt Komisyonda görüşülmüş olup konunun UKOME gündemine sunulması uygun mütalaa edilmiştir.

Hat optimizasyonu çalışmaları ile birlikte minibüslerin ve taksi dolmuşların ihtiyaç fazlası kapasitelerini belirlemek için Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Sistemi ile yapılan yolculuk sayımları sonucu ilgi (g) Teknik Raporda yer alan planlama kriterleri dikkate alınarak belirlenen hatlarda ve araç sayısında minibüs için iyileştirme (dönüşüm, Arnavutköy ilçesi İstanbulkart Uygulaması Pilot Projesi, hat optimizasyonu vb.) yapılması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bahsi geçen iyileştirmenin, kent dinamikleri çerçevesinde geniş aile kullanımına uygun, konforlu toplu taşıma araçlarının özendirilmesi amacıyla artan nüfus, turist ve göçmen sayısı da dikkate alınarak şoför hariç 8 kişi kapasiteli taksilere dönüştürülmesi önerilmektedir.

İlgi (g) Teknik Raporda yer alan ihtiyaç fazlası 1803 adet minibüsün toplu ulaşım sistemine yeni araç dâhil edilmeden, taksi taşımacılığında kullanılması, şehir içi trafik akışı ve güvenliğine katkı sağlaması, mevcut hizmet kalitesinin artırılması hedefi ile İstanbul il sınırları içerisinde ulaşım sisteminde olan şoför hariç 8 kişi kapasiteli taksiye dönüşümünde kamu yararı bulunduğu mütalaa edilmektedir.

Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Değerlendirmesi: Müdürlüğümüzce yapılan çalışmalar, yerleşik yargı içtihatları, ilgili mevzuat ve ilgi (g) Teknik Rapor neticesinde;

- Anayasanın 173. Maddesinde yer alan “Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır” hükmü çerçevesinde sisteme yeni bir aktör dâhil etmeden mevcut esnafı koruyarak ve toplu ulaşım arz talep dengesini de dikkate alarak oluşan taksi ihtiyacının ilgi (g) raporda belirtilen hatlarda ihtiyaç fazlası durumda bulunan 1803 adet M seri plakalı minibüsün taksiye dönüşümü ile karşılanması,
- İlgi (g) raporda belirtilen minibüs hatlarından dönüşüm başvurularının taşımacının isteğine bağlı olarak gönüllülük esasıyla olması,
- Dönüşüme dâhil olan her minibüs sahibinden taksiye dönüşümde ekte yer alan araç ve şoför taahhütleri istenmesi,
 - Taahhütnamede UKOME Kararı gereği yapılacak çekilişte taksi plakasına dönüşmesi durumunda; İBB tarafından iletilen şartları kabul ettiğini ve işbu taahhütnamede yer alan şartlara uymaması durumunda ise minibüs plakasından dönüşen taksi plakasının iptal edilerek minibüs plakasına geri dönmesini onayladığını beyan ve taahhüt etmesi istenmesi,
- Araçlarının taksiye dönüşmesini isteyen minibüs taşımacılarının bizzat Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü’ne başvuru yapması,
- Vekâleten yapılacak başvurularda işbu UKOME karar tarihi sonrasında alınmış ve “taksi dönüşümüne ilişkin iş ve işlemleri yürütmeye yetkilidir” ifadesinin yer alması,
- Birden fazla hisseli minibüslerin, hissedarlarının tamamının Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü’ne bizzat veya vekâleten başvuru yapması ve hissedarların herhangi birinin başvurmaması durumunda ilgili plakanın dönüşüm kapsamında değerlendirilmemesi,
- Yapılan başvuruların Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünün Teknik Raporunda belirtilen sayıdan fazla olması halinde, talep sahibi minibüs taşımacıları arasından Noter huzurunda kura çekilişi yapılması,
- Belirlenen M seri plakalı minibüs sahiplerine mevcut taksi plaka serisinden aşağıda yer alan taksi plakalarının tahsis edilmesi,
- İşbu UKOME kararı kapsamına taksi plakalarına ilişkin tahsis işlemlerinde; taşımacılardan UKOME ve İBB Meclis Kararlarında belirlenen şartlar hariç diğer tahsis şartlarının aranmaması,
- İşbu UKOME kararı kapsamında T seri taksi plakası tahsis edilen kişilerin daha önce kendilerine tahsis edilen M serisi minibüs plakalarının iptal edilmesi,
- Minibüs plakası taksi plakasına dönüşen taşımacıların; ekte yer alan taahhütnamede araç ve şoför özellikleri belirtilen, şoför hariç 8 kişi kapasiteli sarı taksilerle taşımacılık yapabilmesi,
- Minibüsten şoför hariç 8 kişi kapasiteli taksilere dönüşecek araçların ücret tarifesinin sarı taksi ücretinin %30 fazlası olması,
- Minibüsten şoför hariç 8 kişi kapasiteli taksilere dönüşecek araçların ekteki taahhütte yer alan engelli erişilebilirliğine uygun olması,
- Taksi olarak kullanılacak araçların ilk alımda 0-2 yaş aralığında olması uygun mütalaa edilmektedir.
- Minibüs plakası taksi plakasına dönüşen taşımacıların belgelendirilmesi kapsamında; 23.02.2022 Tarih ve 2022/2-8 Sayılı UKOME kararıyla belirlenen Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi (TUDES) EK-1 cetvelinin ekteki şekilde revize edilmesi (tüm toplu ulaşım yönergelerinde de revize edilmesi),

- Minibüs plakasından taksi plakasına dönüşen taşımacıların taksileri, 18.05.2022 tarih ve 2022/6-18 sayılı UKOME Kararıyla belirlenen Taşıt Hizmet Kalitesi Uygunluk Kontrol Sistemi (TAHKUK) kapsamında yapılacak kontrolde ekteki taahhütte yer alan araç özelliklerine (iç, dış tasarım, engelli erişimi vb.) göre ve siyah taksi TAHKUK Taşıt Yaş Tablosuna uygun şekilde değerlendirilecektir.
- Taksiler İBB tarafından verilen Elektronik Ulaşım Yönetim Lisansı almış olan en az bir uygulama ile faaliyet göstermek zorundadır.
- İlgi (g) Teknik Rapor ve yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde, 16.01.2023 tarihinden itibaren, 17.02.2023 tarihine kadar başvurulması durumunda; C86 Kartal – Yakacık – Samandıra – Sultanbeyli – Yenışehir Mah. (VİAPORT) minibüs hattından Noter huzurunda yapılacak çekiliş ile 7 aracın taksiye dönüştürülmesi ve aşağıda yer alan plakaların tahsis edilmesi konusunun UKOME gündeminde karara bağlanması hususunu olurlarınıza arz ederim.

C86 Kartal – Yakacık – Samandıra – Sultanbeyli – Yenışehir Mah. (VİAPORT) Minibüs Hattından Yapılacak Dönüşüm ile Yeni Tahsis Edilecek Plaka Listesi	
Kura Sırası	Yeni Tahsis Edilecek Plaka
ARAÇ 1	34 TYG 99
ARAÇ 2	34 TKK 23
ARAÇ 3	34 TKK 24
ARAÇ 4	34 TKK 25
ARAÇ 5	34 TKK 26
ARAÇ 6	34 TKK 27
ARAÇ 7	34 TKK 28

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

T.C

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH

30.11.2022

SAYI

2022/12-19.B.84

UKOME'NİN KARARI: İlgili (ğ) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporu doğrultusunda; UKOME gündemine sunulan C86 Kartal – Yakacık – Samandıra – Sultanbeyli – Yenişehir Mah. (VİAPORT) minibüs hattından 7 aracın ekte yer alan taahhünameye uyulması kaydıyla taksiye dönüştürülmesi teklifinin oy çokluğuyla kabulüne karar verilmiştir.

Başkan
Can Akın ÇAĞLAR
Genel Sekreter

Üye
Dr. Buğra GÖKCE
Genel Sekreter
Yardımcısı

Üye
Ulku CİHAN
Ulaşım Daire Başkanı

Üye
Av. Eren SÖNMEZ
1.Hukuk Müşaviri

Üye
Ali SARAC
İst. Emn. Md. Tem.

Üye
Nevit DİNGİL
MSB 1. Bölge
Komutanlığı Tem.

Üye
M. Kaşar YILDIRIM
İl Jandarma
Komutanlığı Tem.

Üye
Kaan TEZEL
Sahil Güv. Marmara ve
Boğ. Bölge Kom. Tem.

Üye
Hakan YENİLMEZ
Karayolları 1. Bölge
Müdürlüğü Tem.

Üye
Eren ERAT
İst. Liman Başkanlığı
Tem.

Üye
Ercan ÜVENÇ
DHM Genel
Müdürlüğü Tem.

Üye
Necmettin ACAR
TCDD 1. Bölge
Müdürlüğü Tem.

Üye
Serdar YÜCEL
Ula. Hzm. D. Gn. Md.
1.Bölge Müd. Tem.

Üye
R. Süleyman ERTOK
Altyapı Yatırımları Gen.
Müd. Tem.

Üye
İsmail ÖZDEMİR
TCDD Taşımacılık
A.Ş. Tem.

Üye
Hüseyin AYDIN
MEB İl Milli Eğitim
Müdürlüğü Tem.

Üye
Haliş KURULAY
Aile ve Sosyal
Hizmetler Bakanlığı
Tem.

Üye
Yalçın TURKOĞLU
Çevre, Şehircilik ve
İklim Değişikliği
Bakanlığı Tem.

Üye
Ercan AKAR
Afet ve Acil Durum
Yönetim Başkanlığı
Tem.

Üye
Alper BİLGİLİ
İETT İşl. Gen. Müdürü

Üye
Sinem DEDETAŞ
İst. Şehir Hatları Tur.
A.Ş. Gen. Müdürü

Üye
Özhan ŞENOL
Metro İstanbul A.Ş.
Gen. Md. Tem.

Üye
Yunus BİLOĞLU
Fen İşleri Daire Bşk.
Tem.

Üye
Barış YILDIRIM
Ulaşım Koordinasyon
Müdürü

Üye
Osman ELİAĞAĞI
Toplu Ulaşım
Hizmetleri Müdürü

Üye
Mehmet HOROZ
Ulaştırma Planlama
Müdürü

Üye
Eyüp AKSU
TŞOF Tem. Tem. Tem.

Üye
Hamdi DEMİRHAN
Arnavutköy Belediyesi
Tem.

Üye
Barış ARGÜDÜŞAH
Ataşehir Belediyesi
Tem.

Üye
Soydan ALKAN
Avusturak Belediyesi
Tem.

T.C
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH

30.11.2022

SAYI

2022/12-19.B.84

Üye
Emre URLU
Bağcılar Belediyesi
Tem.

Üye
Mehmet KELEKÇİ
Bahçelievler Belediyesi
Tem.

Üye
Bakırköy Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Serhan ÇELİK
Bakırköy Belediyesi
Tem.

Üye
C. Gökhan PALEKOĞLU
Bayrampaşa Belediyesi
Tem.

Üye
İlhan KESKİN
Beşiktaş Belediyesi
Tem.

Üye
Beykoz Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Başak ÖZGE
Beşiktaş Belediyesi
Tem.

Üye
Numan Özal DOĞAN
Beyoğlu Belediyesi
Tem.

Üye
Büyükdere Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Çatalca Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Şahin YÜKSEL
Çekirge Belediyesi
Tem.

Üye
Ömer ÇETİNKAYA
Esenler Belediyesi
Tem.

Üye
Mehmet URBAL
Esenyurt Belediyesi
Tem.

Üye
Eyüpsultan Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Nejat EKMEKÇİ
Fatih Belediyesi
Tem.

Üye
Gaziosmanpaşa Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Güngören Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Taylan APAYDIN
Kadıköy Belediyesi
Tem.

Üye
Murat ŞAHİN
Kâğıthane Belediyesi
Tem.

Üye
Kartal Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Küçükçekmece Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Maltepe Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Tarık KURU
Pendik Belediyesi
Tem.

Üye
Erda ŞAHİN
Sancaktepe Belediyesi
Tem.

Üye
Sarıyer Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Silivri Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Erkan DİNÇ
Sultanbeyri Belediyesi
Tem.

Üye
Mustafa BİRİNCİ
Sultangazi Belediyesi
Tem.

Üye
Sedat Soner BERKSAN
Şile Belediyesi
Tem.

Üye
Şişli Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
Murat KANT
Tuzla Belediyesi
Tem.

Üye
Ümraniye Belediyesi
Tem.
(Katılmadı)

Üye
M. Beşir ARSAKAL
Üsküdar Belediyesi
Tem.

Üye
İdris ATABAY
Zeytinburnu Belediyesi
Tem.

ONAY

... / ... / 2022

Ekrem İMAMOĞLU
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

MINİBÜSTEN TAKSİYE DÖNÜŞÜM TAAHHÜTNAMESİ

..... / /

30.11.2022 tarihli ve 2022/12 sayılı UKOME toplantısında alınan kararlar kapsamında, sahibi bulunduğum minibüs plakamın taksi plakasına dönüşmesi için kendi isteğimle başvuru yaptığımı, toplantıda alınan kararlar akabinde yapılacak noter çekilişi ile sahibi bulunduğum minibüs plakamın taksi plakasına dönüşmesine hak kazanmam durumunda; taksi taşımacılık faaliyetini UKOME Kararları ve Taksi Taşımacılığı Yönergesi hükümlerine uygun şekilde yürüteceğimi, UKOME Kararıyla belirlenen ve aşağıda yer alan araç ve şoför esaslarına göre uygun bir araç ve şoför ile çalışacağımı, UKOME Kararları ile belirlenen ve Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemi (TUDES) Değerlendirme Cetvelinde belirlenen hususlara uyacağıma, TUDES değerlendirme cetvelinde yer alan ve dönüşümden elde edilen hakkımın iptaline sebep olacak maddeler nedeniyle sahibi bulunacağım taksinin şoförünün veya bizzat kendimin işlediği bir fiil sonucunda bir değerlendirmeye tabii tutulmam durumunda dönüşümden elde edeceğim hakkımın iptal edileceğini bildiğimi ve işbu durumu kabul ettiğimi beyan ve taahhüt ederim.

Ad Soyad:

T.C. Kimlik No:

Minibüs Plaka No:

Telefon:

Handwritten signatures and stamps at the bottom of the document.

Minibüsten Taksiye Dönüşüm Taahhütnamesi Araç ve Şoför Esasları

1. Genel Esaslar

1. Minibüs plakasından taksi plakasına dönüşüm, belirlenen minibüs hatlarındaki taşımacıların kendi isteği üzerine talep etmeleri durumunda yaptığı başvuru sonrası yapılacak noter çekilişi (talebin UKOME kararında belirtilen sayıdan fazla olması durumunda) ile belirlenecektir.
2. Minibüs plakasını taksi plakasına dönüştürmek isteyen taşımacılar aşağıda yer alan şartları sağlamak zorunda olup şartları taşımayanların dönüşümden elde ettikleri haklar UKOME Kararıyla iptal edilecektir.
3. Minibüs plakası taksi plakasına dönüşen taşımacılar UKOME Kararları ve Taksi Taşımacılığı Yönergesi hükümlerine göre taksi taşımacılığını gerçekleştirecektir.
4. Minibüs plakası taksi plakasına dönüşen taşımacılar ve bu taksilerde çalışan şoförler Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sistemine göre değerlendirilecek olup değerlendirme cetvelinde yer alan 1, 2, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 25, 38, 48, 98, 99, 117, 134, 143, 144, 150, 151, 157, 159 maddelerini taşımacının bizzat kendisinin veya şoförlerinin toplamda 3. kez işbu maddeleri ihlal etmesi durumunda dönüşümden elde edilen haklar UKOME Kararıyla iptal edilecek olup yine UKOME kararıyla belirlenecek hatta minibüs taşımacılığına devam edebilecektir.
5. Minibüs plakasını taksi plakasına dönüştürmek isteyen taşımacılar aşağıda yer alan şartlara uyacaklarına dair noter çekilişi öncesinde ve hak kazanmaları sonrasında olmak üzere toplamda 2 (iki) defa taahhütte bulunacaktır.
6. Minibüs plakası taksi plakasına dönüşen taşımacılar taksi plaka hakkını 3 yıl süreyle devredemeyecektir. Zorunlu (mirasçılık belgesi, mahkeme kararı) intikallerde veya 3 yıl sürenin sonunda yapılan devir işlemlerinde taksi plakasının yeni hak sahibi de aşağıda yer alan hususlara uyacağına dair taahhütte bulunacaktır.
7. Minibüs plakası taksi plakasına dönüşen taşımacılar en az 3 yıl süreyle sarı, siyah veya turkuaz taksiye geçiş yapamayacaktır.
8. Taksilerin, 18.05.2022 tarih ve 2022/6-18 sayılı UKOME Kararıyla belirlenen Taşıt Hizmet Kalitesi Uygunluk Kontrol Sistemi (TAHKUK) kapsamında yapılacak kontrolde aşağıda yer alan araç özellikleri (iç, dış tasarım, engelli erişimi vb.) siyah taksi TAHKUK Taşıt Yaş Tablosuna göre değerlendirilecektir.

2. Araç Özellikleri

1. Taksiler, aşağıdaki tabloda yer alan 8+1 koltuk kapasiteli MPV (çok amaçlı panelvan) araçlardan seçilebilecek olup araçlar engelli erişimine uygun olacaktır.

MARKA	MODEL
Mercedes	Vito
	V-Class
Volkswagen	Carevelle
Ford	Tourneo Custom
	Transit Custom
Peugeot	Expert Traveller
Citroen	Jump Space
	Jump Spacetourer
Fiat	Ulysse

6+1 veya 7+1 koltuk kapasiteli engelli erişimine özel olarak imal edilmiş araçlar da kullanılabilir.

2. Taksiler için ilk alım yaşı 0-2 olup TRAMER (Trafik Polisi ve Hasar Bilgileri Sorgulama) kaydında hasar kaydı bulunmayacak ve en fazla 9 model yılına kadar kullanılacaktır.

3. Taksiler Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezine entegre olacaktır. Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezinde taksi araç içi görüntüleri üzerinden denetim yapacak özel birim (e-denetim) oluşturulacaktır.
4. Taksiler İBB tarafından verilen Elektronik Ulaşım Yönetim Lisansı almış olan en az bir uygulama ile faaliyet göstermek zorundadır.
5. Taksiler sarı taksi ücret tarifesinin %30 fazlası ile taşımacılık yapacaktır.

3. Araç Dış Tasarım Özellikleri

1. Taksiler RAL 1021 kodlu sarı opak renkte olacak ve taksi üzerinde özel tasarım dama olacaktır.
2. Taksi üzerinde onay alınması durumunda Birleşmiş Milletler tarafından tasarlanan "Erişilebilirlik Logosu" yer alacaktır. Aksi durumda aşağıdaki logo araç üzerinde bulundurulacaktır.

3. Taksilerde akıllı tepe lambası bulundurulacak olup aşağıdaki özelliklere sahip olacaktır.
 - a) Akıllı Tepe Lambasında TAKSİ /DOLU /BOŞ /REZERVE /SERVİS DIŞI / S.O.S ifadeleri yazacaktır. TAKSİ sarı, DOLU kırmızı, BOŞ yeşil, REZERVE turuncu, SERVİS DIŞI beyaz, S.O.S yanıp sönen kırmızı renklerde olacaktır.
 - b) Akıllı tepe lambaları taksimetre ile bağlantılı olacaktır. Taksimetre yolculuk başladığı andan itibaren tepe lambasında "DOLU" ibaresi yer alacak olup herhangi dışardan müdahale ile yolculuk sonuna kadar değişiklik yapılamayacaktır. Yolculuk sonunda ise "BOŞ" ibaresi yer alacaktır. Taksi şoförü çağrısını yanıtladığı yolcusunu almaya giderken "REZERVE" veya şoför değişimine giderken "SERVİS DIŞ" durumları ise bir tuşla değiştirebilecektir. Araç içerisinde panik butonuna basılması durumunda ise "S.O.S" ibaresi yer alacaktır.
4. Taksilerin üstünde, standartları ve reklam içerikleri İBB Kentsel Tasarım Müdürlüğüne belirlenen ve iznine tabi olan kanopiler (reklam panosu) yer alabilecektir.
5. Taksilerin tavanı ve her iki ön kapısında Arial Bond yazı karakteriyle 790 punto ölçülerde RAL 5002 lacivert renkte plaka yazılacaktır.
6. Taksilerde sağ tarafta olmak üzere otomatik sürgülü (içerden manuel olarak açılabilir) 90 cm aralığında kapı bulunacaktır.
7. Taksilerde sürgülü kapı çalıştığında otomatik olarak açılan ve kapanan basamak olacaktır.

4. Araç İç Tasarım Özellikleri

1. Taksi içerisinde üçer kişilik koltuklar karşılıklı olarak birbirine bakacak şekilde imal edilecek olup şoför bölümünün arkasında bulunan koltuklar katlanır özellikte olacaktır.
2. Taksilerde şoför ve yolcu bölümlerini ayıran "pleksiglas" malzemeden üretilmiş özel güvenlik bölmesi yer alacaktır. Güvenlik bölmesi üzerinde nakit para alışverişi için açılıp kapanabilen kapaklı bölme ve şoför ve yolcu iletişimini sağlayan intelkom sistemi yer alacaktır.
3. Taksi içerisinde yolculara sunulmak üzere telefon, tablet ve benzeri elektronik aletlerin şarj edilmesi için USB/TYPE C bağlantısı sunulacaktır.
4. Taksilerde, yolcuların iniş-biniş yaptığı taraftaki direk bölümünde kredi kartı, banka kartı ve İstanbulkart ile ödeme seçeneğini aynı anda sunabilecek ödeme cihazı bulundurulacaktır.
5. Taksilerde, sürgülü kapının karşı bölümünde bulunan direk üzerinde taksimetrede yer alan bilgilerini gösteren en az 12 inc boyutunda Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi ile uyumlu ve karekod ile taksi ücret tarifesini içerir ekran bulundurulacaktır.
6. Taksilerde, Toplu Ulaşım Denetim ve Yönetim Merkezi cihazları (araç içi tablet, en az 3 adet kamera, şoför panik butonu, GPS sistemi vb.) çalışır halde bulundurulmak zorundadır.
7. Taksilerin yolcu bölümünde şoför bölümünden bağımsız olarak çalışabilen klima yer alacaktır.
8. Taksi içerisinde yer alan her koltuk için emniyet kemeri ve koltuk başlığı olacaktır.
9. Taksilerde ALO 153 Çözüm Merkezi levhaları yer alacaktır.

5. Engelli Erişimi Özellikleri

1. Taksilerde şoför bölümünün arkasında bulunan koltuklar katlanır özellikte olup tekerlekli sandalyenin sığabileceği 120 – 150 cm genişliğinde alan sağlanacaktır.
2. Tekerlekli sandalyenin taksi içerisinde yerden sabitlenmesi için özel bağlama aparatı, emniyet kemeri ve özel sarı renkli tutamaçlar yer alacaktır.
3. Tekerlekli sandalyenin taksi içerisine alınmasını sağlayan taşınabilir veya sabit rampa bulundurulacak olup rampa en az 90 cm genişlik ve 160 cm uzunluğunda olacaktır. En az 90 kg taşıma kapasitesine sahip olacaktır.
4. Görme engelli yolcular için araç içerisindeki taksimetre de yer alan bilgiler (Bulunduğunuz taksinin plakası 34 Txx xx, yolculuk başladı, yolculuk ücreti, yolculuk bitti vb.) sesli anons ile yolcuya duyurulacaktır.
5. Taksilerde görme engelli yolcular için taksinin arka koltuk yan taraflarında ve ön koltuk yolcu mahalinde “braille alfabesi” ile yazılmış “Bulunduğunuz taksinin plakası 34 Txx xx. Yolculuğunuz ile ilgili görüş ve önerileriniz için ALO 153 Çözüm merkezine başvurabilirsiniz” yazısı yer alacaktır.
6. Taksilerde işitme engelli yolcular için yolculuk ücreti ve varış noktası araç içerisindeki ekranda gösterilecektir.
7. Taksi Taşımacılığı Yönergesinde yer alan şartları sağlayarak Elektronik Ulaşım Yönetim Lisansı alan kişiler, mobil uygulamaları içerisinde engelli yolcuların kullanımına yönelik geliştirme yapacaktır.

6. Şoför Özellikleri

1. Taksilerde şoför olarak çalışabilecek kişiler; yolculuk esnasında alkol ve uyuşturucu madde alınması, darp, taciz, yolcu/güzergâh seçme, kaba davranış, fazla ücret alma, terör örgütü propagandası, idari ve denetim personeline yönelik şiddette bulunma, uygun araca rağmen engelli yolcuların taşınmaması, araç içerisinde yer alan ve İdarelerimizce yerleştirilen cihazlara erişimin engellenmesi, söz konusu cihazlara harici olarak eklentiler yerleştirilmesi, dışarıdan müdahale edilmesi veya araç içerisindeki yerinin değiştirilmesi, araç içerisinde bulunan kameraların görüntü almasının engellenmesi, şehrin turizm imajını zedeleyecek faaliyette bulunulması ve yolcu seçilmesi, denetimden kaçılması, sürücü belgesine sahip olmayan veya herhangi bir sebeple sürücü belgesinin geri alınmasına rağmen çalışılması vb. konulardaki ihlalleri içeren Toplu Ulaşım Hizmet Kalitesi Değerlendirme Sisteminin 1, 2, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 25 ve 38, 48, 98, 117, 150, 151, 157 maddelerinden dolayı toplu taşıma aracı kullanım belgesinde herhangi bir işlem tesis edilmemiş kişilerden seçilecektir. Şoförlüğe başladıktan sonra yukarıda bahsi geçen maddelerden birinden dahi toplu taşıma aracı kullanım belgesinde işlem tesis edilmesi durumunda işbu taksilerde şoförlük yapılamayacaktır.
2. Taksi şoförleri için ulaşım akademisi tarafından düzenlenen ücretli 15 günlük eğitimi, 01.06.2023 tarihine kadar başarıyla tamamlama şartı aranacaktır. Eğitim içerikleri aşağıda yer almaktadır.
 - İletişim Eğitimi
 - Kişisel Gelişim ve Farkındalık Eğitimi
 - İstanbul Şehir Bilgisi Eğitimi
 - Harita ve Navigasyon Okuma Eğitimi
 - Güvenli Sürüş Tekniği Eğitimi
 - İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi
 - Ulaşım Mevzuatı Eğitimi
 - Acil Durum, Kriz Yönetimi ve İlk Yardım Eğitimi
 - Yabancı Dil Eğitimi
 - Dezavantajlı Gruplar ile Empati ve İşaret Dili Eğitimi
3. Taksi şoförleri için kılık kıyafet uygulamasına geçilecek olup kıyafetler temiz, düzgün, ütülü ve sade; ayakkabılar kapalı, temiz ve boyalı olacaktır. Kısa pantolon/etek/şort, baskılı ve kolsuz tişört, eşofman, terlik, sandalet veya topuklu ayakkabı giyilmeyecektir.

Yeni Taksi Tasarımı

